

Effectief en ethisch aanvaardbaar systeem van orgaandonatie

Dr. Alies Struijs (CEG en JWS)

**Refereerbijeenkomst Johannes Wier Stichting
23 november 2016**

Opzet bijeenkomst

1. Actualiteit
2. Feiten
3. Effectiviteit en ethische argumenten
4. Discussie

1. Actualiteit

- Wetsvoorstel (Pia Dijkstra) nieuw registratie systeem door TK aangenomen;
- Wetsvoorstel ligt nu voor bij EK: vragenrondes, RvS advies;
- Komt de nieuwe Wet er en wanneer?
- Gaat de nieuw voorgestelde wet het probleem oplossen?

2. Feiten en discussiepunten

- Tekort aan orgaandonoren => wachtlijsten
- Structureel oplossen door ander registratiesysteem?
- Zelfbeschikking
- Donatie: geschenk, hulp in nood, of solidaire bijdrage?
- Effectiviteit

3 cruciale vragen

1. Registreren beslissing om te doneren verplicht stellen?
2. Welke keuze leg je burgers voor?
3. Wat doe je als mensen geen beslissing laten registreren?

4 orgaandonatie systemen

- Huidige toestemmingsstelsel
- Verplichte – keuze stelsel
- Het Geen – bezwaarsstelsel
- Het Actieve Donor Registratiesstelsel (ADR)

Wat behelst het wetsvoorstel?

Het toestemmingssysteem wordt vervangen door een systeem van Actieve Donor Registratie (ADR-systeem). In een ADR-systeem kan men dezelfde vier keuzes vastleggen als in het huidige toestemmingssysteem:

- – ik geef toestemming,
- – ik geef geen toestemming,
- – mijn nabestaanden beslissen, of
- – een specifiek persoon beslist.

Vervolg initiatief voorstel

- registratie is niet verplicht;
- v.a.18e levensjaar ontvangt iedere Nederlandse ingezetene een donorformulier;
- niet reageren = geen bezwaar
- betrokkene ontvangt hiervan een bevestiging;
- registratie wijzigen altijd mogelijk;

Achterliggend idee: mensen gaan actief nadenken over hun keuze mbt orgaandonatie. Nabestaanden en medische professionals worden daardoor ontlast.

Kanttekeningen

Ethische argumenten:

- Overheid dwingt tot keuze ⇔ zelfbeschikking
- Wat doen met wilsonbekwamen (1,5 miljoen) en analfabeten (1,5 miljoen)
- Niet geregistreerden => (misschien ongewild) donor

Effectief?

- Veel opzeggingen van toestemmingen
- Meer donoren? 10-15% hoogstens

Vragen voor discussie

Orgaandonatie en mensenrechten: wat is de relatie?

Orgaandonatie zien als individueel geschenk of solidaire bijdrage?

Wetsvoorstel aannemen of herzien?